

Çocuk Beslenme Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuk Beslenme Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18708>

Özet

Çocuk Beslenme Anketi, okul ça??ndaki çocuklar?n beslenme al??kanlıklar?n?, tutumlar?n? ve ilgili davran??lar?n? de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmif bir ölçektir. Orijinal olarak yabancı dilde hazırlanmış olan bu araç, L. Erdim, A. Ergün ve S. Ku?uo?lu tarafından 2017 yılında Türk kültürüne uyarlama çal??ması ile kazandırılmıştır. Bu çal??ma, anketin Türkiye'deki **okul ça?? çocuklar?** popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullanılabilceğini göstermeyi hedeflemiştir.

Ölçek, çocuklar?n günlük diyet tercihlerini ve beslenmeye yönelik genel yaklaşımlar?n? sistematik bir şekilde ölçerek, halk sağlığı ve **beslenme** alanındaki araştırmalara önemli veriler sağlamaktadır. Araştırmacılar, bu anket sayesinde çocukluk döneminde ortaya çıkan beslenme risklerini erken te?his edebilir ve önleyici müdahaleler geliştirebilirler.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Beslenme Anketi, beslenme al??kanlıklar?, okul ça?? çocuklar?, uyarlama, psikometri, diyet, sağlık.

Yazarlar

Leyla Erdim, Aysun Ergün, Sema Ku?uo?lu.

Amaç

Çocuk Beslenme Anketi'nin temel amacı, **okul ça?? çocuklar?n?** beslenme davran??lar?n? ve ilgili çevresel faktörleri kapsamlı bir şekilde de?erlendirmektir. Bu ölçek, özellikle beslenme yetersizliklerinin veya riskli beslenme al??kanlıklar?n?n erken tespiti için klinisyenlere ve araştırmacılara standart bir ölçüm aracı sunar. Ölçeğin kullanımı, çocuk beslenmesi konusunda yapılan epidemiyolojik çal??malara ve müdahale programlarının etkinliğini de?erlendirmeye olanak tanır.

2017 yılında gerçekleştirilen uyarlama çal??ması (Erdim et al.), anketin Türk kültürüne ve diline uygunluğunu test etmek, dilsel et?erliliğini sağlamak ve psikometrik özelliklerini geçerlik ve güvenirlik analizleriyle desteklemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu sayede, Türk literatürüne uluslararası standartlarda bir beslenme de?erlendirme aracı kazandırılmıştır.

Yapı

Ölçeğin ölçtüğü psikolojik yapı, do?rudan **çocuk beslenme davran??lar?** ve bu davran??lar? etkileyen tutumlardır. Bu kapsam, genellikle çocuğun gıda seçimi, ö?ün düzeni, sağlıklı yiyecek

ve abur cubur tüketimi arasındaki denge gibi alt boyutları içerir. Anket, çocukların kendi bildirimlerine dayanarak veya ebeveyn/bakıcı bildirimleri aracılığıyla bu kompleks yapıyla nicelleştirmeyi hedefler.

Ölçek, çocukların sağlıklı beslenme ilkelerine ne ölçüde uyduklarını ve riskli gıda tüketimine olan yatkınlıklarını saptamada kritik bir rol oynar. Yapı, beslenme psikolojisi ve halk sağlığı modelleri çerçevesinde ele alınmaktadır.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, Erdim ve arkadaşları (2017) tarafından yürütülen uyarılma çalışmasında kapsamlı geçerlik analizlerinin yapıldığı rapor edilmiştir. Bu analizler tipik olarak **yapı geçerli** (faktör analizi) ve ölçüt bağımlı geçerli (ilgili beslenme ölçütleri veya diğer geçerli araçlarla korelasyon) içermektedir.

Uyarılma sürecinde, maddelerin kültürel uygunluğu ve dilsel erişilebilirliği uzman görüşleri ile sağlanmaz, böylece anketin Türk nüfusundaki ölçmeyi amaçladığı beslenme yapısının doğru bir şekilde ölçtüğü desteklenmiştir. Elde edilen istatistiksel sonuçlar, ölçeğin Türkiye'deki okul çağı nüfusunu için geçerli olduğunu göstermiştir.

Güvenirlilik

Güvenirlilik çalışmaları, ölçeğin iç tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirmeyi amaçlamıştır. Bu çalışmalarda, ölçeğin iç tutarlılığı **Cronbach alfa katsayısı** ile incelenmiştir. Genel olarak, alfa katsayısının kabul edilebilir düzeyde (.70 ve üzeri) olması, ölçek maddelerinin aynı temel yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Ek olarak, güvenirlik analizleri kapsamında test-tekrar test güvenilirliği de incelenmiş olabilir. Uyarılma çalışması, Çocuk Beslenme Anketi'nin zaman içinde tutarlı sonuçlar ürettiğini ve bu sayede araştırmalarda güvenilir bir veri toplama aracı olarak kullanılabilirliğini varsaymaktadır.

Faktör Analizi

Çocuk Beslenme Anketinin uyarılma çalışmasında, ölçeğin yapısal geçerliğini incelemek ve orijinal ölçek boyutlarının kültürel olarak uygunluğunu belirlemek üzere **Faktör Analizi** kullanılmıştır. Bu analiz, ölçeğin çok boyutlu yapısının sağlamlığını kanıtlayan temel istatistiksel yöntemdir.

Çalışmada, muhtemelen Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) veya Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. Bu analizler, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk örneğinde de korunduğunu veya en uygun kültürel yapısını belirlendiğini doğrulamıştır. Faktör analizi sonuçları, ölçeğin alt

boyutlar?n?n teorik beslenme modelleri ile uyumlu oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim veya Ebeveyn Bildirimi Anketi (Self-report or Parent-report Questionnaire)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Okul Ça?? Çocuklar? (School-age children)

Age Group: Genellikle 6-12 ya? aral???

Population Details: Türkiye genelinde ilkokul ve ortaokul düzeyindeki çocuklar.

Test Methodology: Anket, çocuklar?n beslenme al??kanl?klar?n? ve tutumlar?n? ölçmeye odaklanan bir dizi madde içerir. Uygulama, bireysel veya grup halinde, ka??t-kalem ya da dijital formatta gerçekleştirilebilir. Puanlama, genellikle Likert tipi bir derecelendirme ölçe?i kullan?larak yap?lr.

Anahtar Kelimeler

Beslenme e?itimi, diyet, obezite, psikometri, ölçek uyarlama, çocuk sa?l???, beslenme davran???

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Leyla Erdim: [lerdim@istanbul.edu.tr](mailto:lerdem@istanbul.edu.tr)

Correspondence Address: ?leti?im, sorumlu yazar Leyla Erdim üzerinden sa?lanabilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: Uyarlama çal??mas? 2017 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik veya ticari amaçl? kullan?m? için spesifik izin ve ücret bilgileri, sorumlu yazar Leyla Erdim ile ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir. Telif haklar? genellikle uyarlamay? yapan yazarlara aittir.

PDF Kayna??: Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [cocuk-beslenme-anketi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Erdim, L., Ergün, A., & Kuşoğlu, S. (2017). Okulça?? Çocuklar?nda Çocuk Beslenme Anketinin geçerlik ve güvenilirli?i. *Clin Exp Health Sci*, DOI: 10.5152/clinexphealthsci.2017; 7: 100-6.

Çocuk Beslenme Anketinin Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ölçek uygulay?c?lar?n?n, maddelere ve puanlama yönergelerine eri?im sa?lamak için sorumlu yazar Leyla Erdim ile ileti?ime geçmeleri veya referans olarak belirtilen akademik yay?na (Erdim et al., 2017) ba?vurmalar? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM